

**CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
ODJELJENJE ZA BANKARSTVO
SLUŽBA FRONT OFFICE**

Sarajevo, 13.03.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.03.2017.- 10.03.2017.

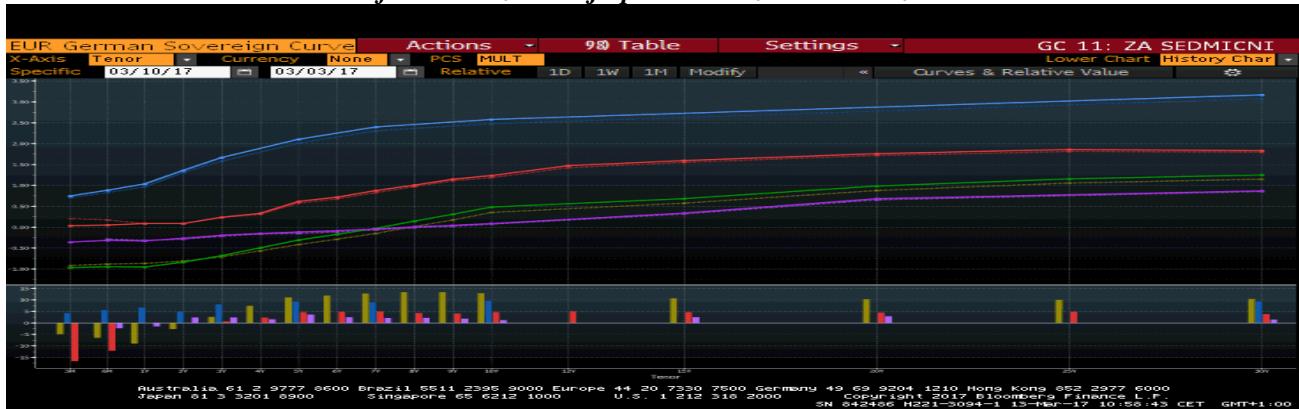
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	3.3.17	- 10.3.17	3.3.17	- 10.3.17	3.3.17	- 10.3.17	3.3.17	- 10.3.17
2 godine	-0,80	- -0,83 ↘	1,31	- 1,35 ↗	0,09	- 0,09 →	-0,28	- -0,26 ↗
5 godina	-0,42	- -0,31 ↗	2,01	- 2,10 ↗	0,57	- 0,62 ↗	-0,15	- -0,12 ↗
10 godina	0,36	- 0,49 ↗	2,48	- 2,57 ↗	1,19	- 1,23 ↗	0,08	- 0,09 ↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	3.3.17	- 10.3.17
3 mjeseca	-0,852	- -0,906 ↘
6 mjeseci	-0,888	- -0,953 ↘
1 godina	-0,840	- -0,921 ↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.03.2017. godine (pone linije) i 03.03.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

ECB je u skladu s očekivanjima zadržala nepromijenjenu referentnu kamatnu stopu na razini od 0,0%, te potvrdila ranije najavljeni tempo smanjenja mjesečnih kupovina obveznica sa 80 milijardi EUR na 60 milijardi EUR, počevši od travnja. Na pratećoj konferenciji za tisk je potvrđeno da će se aktualna politika nastaviti primjenjivati, iako su nove ekonomske prognoze utjecale na to da „ton“ bude nešto pozitivniji u odnosu na prethodnu sjednicu. Zabilježeni rast stope inflacije na 2% na razini eurozone, predsjednik Draghi je pripisao učincima rastućih cijena energenata, dok su temeljni pritisci inflacije i dalje blagi, što u suštini ukazuje na to da ECB još uvjek ne vidi održiv rast inflacije i potrebu da u skorije vrijeme počne da raspravlja o povlačenju, odnosno smanjenju aktualnih monetarnih olakšica. Uprkos tome, a imajući u vidu očekivani rast referentne kamatne stope FED-a, prinosi obveznica eurozone su zabilježili rast, prilikom čega je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica povećan za 13 baznih bodova na tjednoj razini. Također, krajem tjedna Bloomberg je objavio vijest da su na prošlotjednom sastanku UV ECB-a razmijenjena mišljenja o načinu komunikacije i postupnom povlačenju nekonvencionalnih mjeru. Prema stopama na tržištu novca, investitori sada očekuju povećanje kamatnih stopa ECB-a do ožujka 2018. godine, nedugo nakon što istekne aktualni program kvantitativnih olakšica, dok neke banke prognoziraju višestruko povećanje kamatnih stopa ECB-a u 2018. godini.

Posljednji objavljeni mjesecni podaci o kupovinama ECB-a putem programa kvantitativnih olakšica su pokazali da je zabilježen nagli pad prosječnog dospijeća njemačkih obveznica, koji sada iznosi 7,88 godina, što je najniže od 30. rujna prošle godine, nakon što je ECB u siječnju ublažila pravila kojima su sada dozvoljene kupovine onih obveznica koje nose prinose ispod kamatne stope na depozite banaka (-0,40%). Ova vijest, zajedno s vijestima o rastu deviznih rezervi i intervencijama na deviznom tržištu drugih središnjih banaka, je utjecala na pad prinosa sigurnijih obveznica kraćeg roka dospijeća tijekom proteklog tjedna. Prema objavljenim prognozama, ECB u ovoj godini očekuje rast GDP-a eurozone od 1,8% (ranije 1,7%), u 2018. godini 1,7% (ranije 1,6%), te u 2019. godini 1,6% (nepromijenjeno). Značajan rast u odnosu na ranije prognoze je zabilježen kod stope inflacije, te se za ovu godinu očekuje 1,7%, u odnosu na ranijih 1,3%, za 2018. godinu 1,6% (ranije 1,5%), dok su prognoze inflacije za 2019. godinu nepromijenjene (1,7%).

Deutsche Bank AG je potvrdila ranije špekulacije da će u četvrtom krugu dokapitalizacije od 2010. godine investitorima ponuditi 8,5 milijardi USD novih dionica, kao i da će izvršiti reorganizaciju poslova upravljanja aktivom, te reintegraciju odjela za poslove sa stanovništvom.

Po manjim prinosima, Austrija je emitirala desetogodišnje obveznice (0,498%) i obveznice s dospijećem od 17 godina (1,078%), a Njemačka petogodišnje obveznice (-0,45%). Belgija je emitirala tromjesečne (-0,74%) i jednogodišnje (-0,621%), Francuska tromjesečne (-0,733%), šestomjesečne (-0,717%) i jednogodišnje (-0,543%), Nizozemska šestomjesečne (-0,80%), Italija jednogodišnje (-0,226%), a ESM šestomjesečne (-0,632%) trezorske zapise. Španjolska je po rekordno niskim prinosima emitirala šestomjesečne (-0,392%) i jednogodišnje (-0,302%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	OŽUJAK	18,5	20,7
2.	GDP – EZ (tromjesečno)	IV tromjesečje	0,4%	0,4%
3.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SIJEČANJ	4,3%	-0,8%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SIJEČANJ	-0,6%	0,0%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	SIJEČANJ	0,4%	-0,4%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	SIJEČANJ	-	0,0%
7.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	SIJEČANJ	2,4%	2,5%
8.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G)	SIJEČANJ	0,3%	-1,3%
9.	Radnointenzivna proizvodnja – Nizozemska (G/G)	SIJEČANJ	-	1,5%
10.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	18,0	14,8
11.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-3,80	-7,94
12.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR)	SIJEČANJ	-	-3,86
13.	Stopa inflacije – Nizozemska	VELJAČA	1,7%	1,7%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (tromjesečno)	IV tromjesečje	11,7%	11,9%
				11,6%

SAD

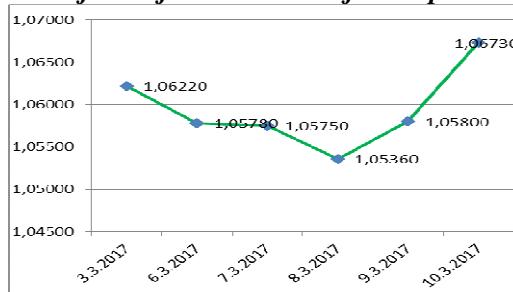
Prinosi američkih obveznica su zabilježili rast tijekom proteklog tjedna za 4 do 9 baznih bodova. Ovo povećanje je potaknuto očekivanjima da će FOMC na sastanku, koji se održava tijekom ovog tjedna, donijeti odluku o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih bodova, na razinu od 0,75% do 1,0%. Objavljivanje podataka s tržišta rada u petak je pojačalo ova očekivanja, ali je umanjilo očekivanja o bržem tempu rasta ove stope kasnije tijekom godine. S obzirom na to da se tijekom ovog tjedna održava sastanak FOMC-a, FED-ovi zvaničnici su bili suzdržani od davanja izjava o budućnosti monetarne politike ove institucije. Pored iščekivanja rezultata sa sastanka FOMC-a, investitori su tijekom proteklog tjedna usmjerili pažnju na rezultate sastanka UV ECB-a. Razlike u monetarnim politikama koje primjenjuju FED i ECB su utjecale na to da razlika između prinosa desetogodišnjih američkih i njemačkih obveznica iznosi preko 200 baznih bodova.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	VELJAČA	4,7%	4,7%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	VELJAČA	200.000	235.00
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	VELJAČA	215.000	227.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	VELJAČA	10.000	28.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	VELJAČA	2,8%	2,8%
6.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M)	SIJEČANJ	1,0%	1,2%
7.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	SIJEČANJ	1,0%	2,0%
8.	Trgovinska bilanca (milijardi USD)	SIJEČANJ	-48,5	-48,5
9.	Potrošački krediti (milijardi USD)	SIJEČANJ	17,25	8,78
10.	Mjesečno stanje proračuna (milijardi USD)	VELJAČA	-190,0	-192,0
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4. OŽUJKA	238.000	243.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,0622 na razinu od 1,0673.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna Zakon o Brexitu, kojim se omogućava formalno povlačenje članka 50 Lisabonskog sporazuma, a koji je bio dostavljen na glasovanje Gornjem domu Parlamenta, nije usvojen, nego je zatraženo da se Parlament izjasni o konačnim uvjetima povlačenja iz EU, na taj način omogućivši Parlamentu da stavi veto na dogovor s EU. Konačno glasovanje, ukoliko bude podržano u Donjem domu, forsiralo bi Vladu da traži najbolji mogući dogovor za Veliku Britaniju.

Ekonomija Velike Britanije će u narednim godinama osjetiti učinke Brexita, nakon inicijalnog razdoblja elastičnosti, upozorio je ministar financija Hammond prilikom prezentiranja proračuna tijekom proteklog tjedna, istakavši da se ekonomija trenutno nalazi na putu rasta od 2% za ovu godinu, što je značajno iznad 1,4%, koliko se očekivalo u studenome 2016. godine. Po objavlјivanju proračuna, Hammond se suočio s valom kritika nakon odluke o povećanju poreza za samozaposlene radnike, pri čemu je istakao da su ove mjere bile neophodne kako bi zemlja bila spremna za Brexit. Članovi Konzervativne partije, kojoj pripada i Hammond, kao i brojni lokalni časopisi, optužili su Hammonda da krši obećanja partije iz 2015. godine kojima se tvrdilo da se neće povećavati socijalni doprinosi. Hammond je svoju odluku branio time što je istakao da je ovo prvi korak u rješavanju nepravednog poreznog tretmana između običnih radnika i rastućeg broja samozaposlenih.

Iz rejting agencije S&P je priopćeno da ekonomija Velike Britanije postupno usporava kako se smanjuje potrošnja kućanstava, koja je ujedno i glavna poluga rasta. Upozorenje je da se pored usporenenja potrošnje usporava i tražnja za kreditima kompanija, što je prvi znak postupnog ekonomskog usporenenja. Također, istaknuto je da potencijalni rizici Brexita ujedno znače da će BoE održavati kamatne stope niskim duže vremensko razdoblje.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	VELJAČA	0,4%	0,1%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SIJEČANJ	3,2%	3,2%
3.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	SIJEČANJ	2,9%	2,7%
4.	Građevinski sektor (G/G)	SIJEČANJ	0,3%	2,0%
5.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	SIJEČANJ	-11,1	-10,8
6.	NIESR procjena GDP-a	VELJAČA	0,6%	0,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio rast s razine od 0,86318 na razinu od 0,87760, dok je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,2291 na razinu od 1,2167.

JAPAN

Bivši ministar ekonomije g. Amari je izjavio da Japan i SAD treba da izbjegavaju pokušaje da se miješaju u međusobne monetarne i fiskalne politike u momentu kada pokrenu bilateralne ekonomske pregovore narednog mjeseca. Amari, koji je vodio pregovore o Transpacifičkom partnerstvu, koji su propali nakon što je predsjednik Trump povukao SAD iz pregovora, istakao je da dvije nacije treba da vode pregovore uzimajući u obzir tržišta u ekspanziji i svijet u cjelini.

Članica MPC BoJ gđa Masai je izjavila da BoJ očekuje da će ekonomija Japana krenuti putem umjerene ekspanzije, s obzirom na to da se domaća tražnja oporavlja, te da dobiti od izvoza postaju sve prisutnije. Masai je dodala da će BoJ zadržati izuzetno labave finansijske uvjete uz nastojanje dostizanja stabilne razine inflacije od 2%, te da će osigurati prevazilaženje deflacija.

Ekonomisti Bloomberga očekuju da će BoJ na sastanku koji se održava u ovom tjednu monetarnu politiku ostaviti nepromijenjenu. Većina ekonomista očekuje da je BoJ završila sa stimulansima i da će se sada fokusirati na to kako i kada početi s usporavanjem otkupa vrijednosnih papira i povećanja kamatnih stopa.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

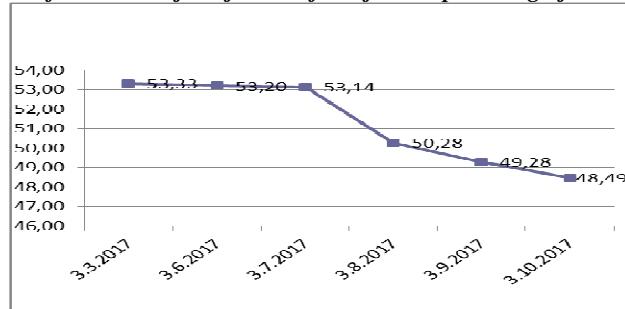
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	SIJEČANJ	-800,2	-853,4
2.	GDP (Q/Q) F IV tromjeseče	0,4%	0,3%	0,2%
3.	Osobna potrošnja u odnosu na GDP (Q/Q) F IV tromjeseče	0,0%	0,0%	0,0%
4.	Potrošnja kompanija u odnosu na GDP (Q/Q) IV tromjeseče	1,7%	2,0%	0,9%
5.	Vodeći indeks P	SIJEČANJ	105,4	105,5
6.	Koincidirajući indeks P	SIJEČANJ	114,3	114,9
7.	Monetarni agregat M2 (G/G)	VELJAČA	4,2%	4,2%
8.	Monetarni agregat M3 (G/G)	VELJAČA	3,6%	3,6%
9.	Porudžbine strojnih alata P (G/G)	VELJAČA	-	9,1%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast s razine od 121,13 na razinu od 122,53. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 114,04 na razinu od 114,79.

NAFTA I ZLATO

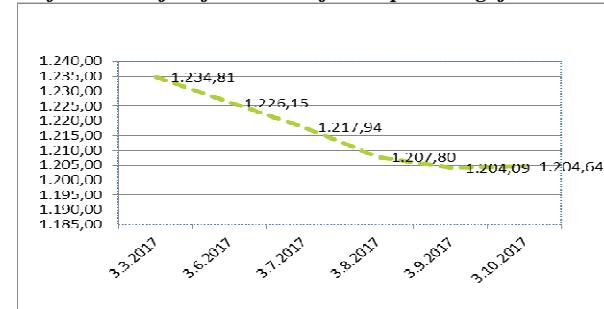
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,33 USD (50,21 EUR). Cijena nafte je tijekom proteklog tjedna bilježila smanjenje, koje je intenzivirano tijekom trgovanja u srijedu i koje je uzrokovano informacijama o povećanju zaliha nafte u SAD-u na nove rekordno visoke razine. Zaključno sa 03.03.2017. godine ove rezerve su iznosile 528,39 milijuna barela, a njihovo povećanje u tom tjednu od 8,2 milijuna barela bilo je više od četiri puta veće od očekivanog (1,97 milijuna barela). Ministar za energetiku Saudijske Arabije je tijekom proteklog tjedna izjavio da je smanjenje obujma proizvodnje od strane zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača nafte, utjecalo na smanjenje ponude ovog energenta i povećanje njegove cijene, ali nije naveo to da li će se primjena sporazuma o navedenom nastaviti i u drugoj polovini naredne godine. Kuvajtski ministar za naftu Essam Al-Marzouq je izjavio krajem proteklog tjedna da su zemlje članice OPEC-a smanjile obujam proizvodnje nafte za 40% više nego što je predviđeno sporazumom, dok su ostale zemlje proizvođači nafte ovaj dogovor ispunile tek u obujmu od 50% do 60%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,49 USD (45,43 EUR), što je njena najniža razina od studenoga prošle godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.234,81 USD (1.162,50 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je nastavila da bilježi smanjenje. Investitori smatraju da je povećanje referentne kamatne stope na ovotjednom sastanku FOMC-a izvjesno. Pažnja investitora na tržištu zlata usmjerena je na signale i očekivanja koliko će puta FED tijekom ove godine povećati referentnu kamatnu stopu. Iako su prema posljednjim prognozama FED-ovih zvaničnika signalizirana tri povećanja u ovoj godini, sve veći broj analitičara navodi čak četiri povećanja, ukoliko reforme poreznog sustava u SAD-u potaknu brži rast inflacije. Rast kamatnih stopa na američke obveznice, ali i rast stopa povrata na drugu rizičniju finansijsku aktivu značajno smanjuje tražnju za ovim plemenitim metalom. Osim toga, tražnja za zlatom je prigušena odsustvom jačih inflatornih pritisaka u najjačim svjetskim gospodarstvima. U petak su objavljeni podaci s američkog tržišta rada, koji su utjecali na jačanje očekivanja da će FOMC tijekom ovog tjedna povećati referentnu kamatnu stopu. Ipak, kretanje ovih podataka je ublažilo očekivanja da će dalje povećanje kamatnih stopa u SAD-u ići bržim tempom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.204,64 USD (1.128,68 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.